

İMANIN ZEVKİ, GECE İBADETİNİN ÖNEMİ

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd:

Meşhur müçtehid ve hadis alimi Ahmed b. Hanbel'in, İmam Müslim ve İmam Tirmizî'nin ve İbn Hibbân'ın *rahmetullahi aleyhim ecmaîn Abbas radiyallahu anh'ten*, Peygamber Efendimiz'in amcasından rivayet ettiği bu hadîs-i şerîfe göre Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz şöyle buyurmuşlar:

a. İmanın Zevkini Anlayan Tadan Kim-seler

«ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا. وَفِي لَفْظِ: نَبِيًّا.»

Zâka ta'me'l-îmâni men radiye billâhi rabben ve bi'l-İslâmi dînen ve bi-Muhammedin rasûlen. Ve fî lafzin: nebiyyen.

Zâka ta'me'l-îmâni. -veyahut *tu'me'l-îmâni.* - “İmanın zevkini anladı, tadını kavradı, tadını tam iyice tattı.” Kim?

Men radiye billâhi rabben. "O kimse ki Allah'ın rabbi olduğuna razı, bu işten memnun. Bunu biliyor ve hâline hamd ediyor, şükrediyor. Fevkalade sevinçli, memnun." *Ve bi'l-İslâmi dînen.* "İslâm'ı da din olarak bağrına basmış, benimsemiş ve ondan da razı. 'İyi ki elhamdülillah ki müslümanım, dinim hak din.' diye ona da razı. Ondan da hoşnut son derece." *Ve bi-Muhammedin rasûlen.* "Ve Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ'nın da peygamberi olduğuna, Allah'ın ona gönderdiği resul olduğuna fevkalade memnun ve bundan sevinçli olan insan, imanın mânasını kavramış, tadını iyice duymuş insan demektir."

Demek ki *zâka-yezûku-zevk*; bir şeyin tadını tadıp da anlamak demek.

İmanın bir tadı var ki doyum olmaz. Mü'min insanın imanının tadının tarifi mümkün değil. Mü'min olmayan anlayamaz. Yani âşık olmayanın aşkın ne olduğunu bilmediği gibidir. Çünkü bu da bir en kuvvetli duygudur, aşktır bu da. İmanın ne olduğunu mü'min olmayan anlayamaz. "Ya bu adamlara ne oluyor böyle?" der. "Niye böyle yapıyorlar? Niye geceleri uykusuz kalıyorlar? Niye kazandıkları

paraları harcıyorlar? Niye yoruluyorlar?” Anlayamaz İslâm’ı, müslümanın, mü’min insanın yaptığı işi anlayamaz. Ölçer, biçer kendisinin maddeci kafasına göre. Aklına sığmaz, kalın kafasına girmez bir türlü.

Ama Allah’ı bilip de, onun Rabbi olduğunu anlayıp da bu imana sahip olmaktan dolayı son derece hoşnut ve mutlu olan, “Elhamdülillah Allah beni gafillerden, cahillerden eylemedi. Çok şükür ki Rabbimin varlığını, birliğini biliyorum. Taşa, ağaca, puta tapmıyorum; beni yaratan, âlemleri yaratan Rabbü’l-âlemîne ibadet ediyorum. Ne güzel benim inancım, ne güzel benim bildiğim bilgi, ne güzel benim Rabbim!” diye Rabbinden razı olan, İslâm’ın da kendisinin dini olduğundan son derece hoşnut ve razı olan...

İslâm’ın bir ayıbı var mı? Yok. Dünya üzerindeki bütün felsefî, iktisadî, beşerî, edebî cereyanlar, akımlar, modalar, esintiler; bunların hepsinin cılkı çıkmıştır bir zaman sonra. Aristo’nun dediğini falanca filozof reddetmiştir, falancanın Decartes’in dediğini ötekisi nakzetmiştir, Schopenhauer’ın dediğini bilmem Kant yalanlamıştır, Kant’ı Nietzsche tenkit etmiştir. Ama elhamdülillah

İslâm'ın hiçbir kusuru yok, pırıl pırıl. Hem de öyle bir din ki Hz. Âdem atamızdan beri, beşeriyetin kökünden, ilk zamanından beri kıyamete kadar tek inanç. Hiç sapması yok. La ilahe illallah inancı. Allah var, Allah'ın şeriki naziri yok, O'ndan gayrıya tapılmaz. Tevhid inancı. En mühim iş, hayatta insanın arayıp, bulup benimsemesi gereken en mühim hakikat bu. Bir adam dünyaya gelmiş yaşamış. Ölmüş gitmiş. Toprağı bol olsun. Hiçbir şey anlamamış.

Niye yaratıldı? Kim yarattı kendisini?

Ölmeden evvel neredeydi? Öldükten sonra nereye gitti?

Hiçbir şeyden haberi yok. Cahil gelmiş, boş gelmiş, gafil gelmiş, kör gelmiş; kör gidiyor. Hatta Allahu Teâlâ hazretleri âhirette onları gözsüz olarak, kör olarak [diriltecek.] *Ba'sü ba'de'l-mevt* olunca, öldükten sonra dirilmek hak, dirildiği zaman onları âmâ olarak haşredecek Allah. Bu sefer o diyecek ki:

﴿قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا قَالَ
كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسَيْتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى﴾

*Kâle Rabbi li-me haşertenî a'mâ ve kad küntü basîran kâle kezâlike etekte âyâtünâ fe-nesîtehâ ve kezâlike'l-yevme tünsâ.*¹

Kâle Rabbi li-me haşertenî a'mâ. “Yâ Rabbi! beni gözlerim görmüyor, hiçbir şey görmüyorum etrafımda. Niye beni böyle ama olarak haşreyledin, mahşer yerine böyle getirdin beni?” *Ve kad küntü basîran.* “Dünyada gözleri gören bir insandım. Etrafa bakıyordum, havayı, dağı, denizi, ağaçları, çiçekleri, renkleri görüyordum. Gözü gören bir insandım ben dünyadayken. Şimdi böyle hiçbir şeyden gözüm görmüyor. Hiçbir şey anlayamıyorum.” Allahu Teâlâ hazretleri ona buyuracak ki:

Kâle kezâlike etekte âyâtünâ fe-nesîtehâ. “Dünyadayken aynı şekilde bizim ayetlerimiz sana gelmişti. İlahi delillere muttali olmuştun. Peygamberlerin sözlerini duymuştun. Her türlü ispatlayıcı deliller sana kadar ulaşmıştı.”

Fe-nesitehâ. “Sen onları hiç nazar-ı dikkate almadın, hatırında tutmadın. Hatırından çıkarttın. O hakikatleri hiç hayatında düstur edinmedin, unuttun.” *Ve kezâlike'l-yevme*

¹ 20/Tâhâ, 125-126

tünsâ. “Ceza olarak sen de böyle bu âhirette unutulacak, ihmal edilecek, köşede kalacaksın işte. Sen dünyada Allah’ın dinini unuttun, sen de âhirette unutulacaksın.” Çünkü cezalar yapılan suçun cinsindedir. Dünyada gerçekleri görmedi; âhirette kör olacak. Dünyada Allah’ı ve Allah’ın dinini ve Allah’ın emirlerini duydu ama unuttu; âhirette unutulacak. Kenarda kalacak, iltifat gören, nimete eren, hediyelere kavuşan insan gibi olmayacak. Kıyıda Allah unuttur mu? Unutmaz ama ceza olarak dünyadaki unutulmasının cezasını verecek.

b. Allah Katında Geçerli Tek Din İslamdır

Onun için Allah indinde din;

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾

*İnne’d-dîne indellâhi’l-İslâm.*²

Allah’ın yanında geçerli olan bir tek din var: İslâm. Başka dini kabul etmiyor, yani Allah’ın varlığını birliğini kabul edip ona kul olmak. “Yâ Rabbi, ben senin kulunum, emret de nasıl istiyorsan ömrümü öyle geçireyim.”

² 3/Âl-i İmrân, 19

demek. Allah'a tâbi olduğunu arz etmek. "Yâ Rabbi, ben senin kulunum, emret, emrindedim. Nasıl istersen öyle yaşayayım." İslâmiyet bu. İslâmiyet; teslim olmak demek. Nasıl askerlik çağına gelmiş olan kişi gidiyor da askerlik şubesine, "Ben geldim, falanca yerdenim, filancanın oğluyum. Askerlik çağım geldi, asker olmaya geldim." diyor. Teslim oluyor şubeye. Teslim olmak diyoruz ona değil mi? Bunun gibi Allah'a kendisini "Yâ Rabbi! Sen benim Rabbimsin, ben senin kulunum. Beni sen yarattın, sen yaşatıyorsun. Bana rızkı veren, akli fikri veren, her şeyi veren sensin. Ben senin divanına geldim. Emrini tutacağım. Emret. Kulluğumu arza geldim, emrini tutmaya geldim. Sana teslim oluyorum. Kendimi sana arz ediyorum, teslim ediyorum." demek İslâmiyet. Allah'ı bilip Allah'a teslim olmak demek. Hz. Âdem atamızdan beri, Nuh *aleyhisselam*'dan beri, İbrahim *aleyhisselam*'dan beri, Musa *aleyhisselam*'ın, İsa *aleyhisselam*'ın dahi, bütün peygamberlerin söylediği ana gerçek bu. Hiçbir peygamber puta tapmayı söylemedi. İnsanlar bu putları kendileri uydurdular. Hititlilerin tanrıları,

bakıyorsun şişman, göbekli, göğsü sarkmış bir karı heykeli. Bir şeye de benzemiyor.

E bir şeye benzese ne olacak? Yunanlılar Afrodit'in heykelini yapmış da çok yakışıklı bir şekilde, ne kıymeti var?

O da bir şey ifade etmez de, yani taşı almışlar, çekici murcu almışlar. Tak tak tak tak yontmuşlar, bir şekil vermişler. Ondan sonra karşısına geçmişler, emret diyorlar. Senin aklın yok mu hiç ya? Sen bu taşı dağdan getirmedi mi arabaya koyup? Yuvarlaya yuvarlaya sen getirmedi mi?

Sen getirdin.

Sonra yontup yontup bu şekli sen vermedin mi buna?

Sen verdin.

Ya bu taş değil miydi?

Taştı.

E o zaman niye onunla konuşmadın da şimdi böyle şekil aldıktan sonra geçiyorsun karşısına kurban kesiyorsun, emret diyorsun, yatıyorsun kalkıyorsun, secde ediyorsun...

Hiç mi aklın yok senin?

Yok. Demek ki yok. Elhamdülillah biz Hz. Adem'den beri Allah'ın peygamberlerinin insanlara öğrettiği bir tek hakikat var; o

İslâm. Allah'ın Rabbi olduğunu bilip de gidip onun huzurunda kendisini arz etmek, "Ben senin kulunum yâ Rabbi! Senin istediğin gibi yaşayacağım, emret." diye Allah'a teslim etmek. O yoldayız. Ve bu yolda olduğumuzdan memnunuz.

"E hocam bu devirde şimdi senin gibiler pek rahat edemez ha. Bak ben sana söyleyeyim. Sen böyle bu hadisi açıklayayım diye şimdi böyle konuşuyorsun ama bu devirde rahat etmek istiyor musun? Rahat etmek istiyorsan ya futbolcu olacaksın, ya çalgıcı, ya şarkıcı." Kenar mahalleden bir fakir teneke kulübeden doğma bir kız bile olsa, eğer şarkı biliyorsa şöhretin servetin zirvesine çıkıyor. Eğer çalgı biliyorsa yine öyle. Eğer okula gidememiş, okuyamamış filan ama iyi futbol oynuyor, iyi gol atıyorsa o da öyle. Transfer ücretlerinin rakamının önüne kaç tane sıfır konulacağını ben şaşırıyorum. Falanca futbolcuyu satın alıyorlar. Millet de gık demiyor ona. Ben çok acıyorum, Yugoslavya'dan bilmem nereden... Ya bu Türkiye'de bu topa tekme atan insan mı yok? Tâ bilmem nereden adam getiriyor. Büyük rakamlar. Ya bu fakir millet ya.

Bu fakir milletin bu parasını sen dışarıya nasıl verirsin?

Kendi içinden ne çıkarsa al; kazanırsan kazan, kaybedersen kaybet, yani ille bu oyunu oynayacaksan zil takıp. Antrenör getiriyormuş, bilmem ne getiriyormuş. Yani Allah insanı akl-ı selîmden mahrum etmesin.

Herkesin aklı var mı? Var. Ama çok yanlış iş yapan insanlara hakim diyor ki "Sen bu suçu hangi akla hizmet ettin de yaptın be adam!" diyor. O da, "Kusura bakma hakim bey, uyduk şeytana." diyor. Onun da aklı var. Onun da bir aklı var. O da bir akla uyup o kabahati işledi de mahkemeye düştü, hapse ondan girecek. Herkesin bir aklı var.

Kıymetli olan hangisi?

Akl-ı selîm.

Selim ne demek?

Nefâil'in torunu demek. Hayır. Selim; selamette olan, kusursuz, hastaliksız olan demek. Akl-ı selîm; böyle bir arızası, kusuru, defosu olmayan akıl demek. Çünkü aynanın bozuk oldu mu sathı, karşısına geçtiğin zaman doğru göstermez. Arabanın çarkı bozuk olduğu zaman mil keser. Biraz gider arıza yapar. Bozuk şeyle aletle, kem âlât ile, kötü aletler

ile kemâlât olmaz, kâmil işler olmaz. Yamuk işle doğru iş yapılmaz. Keser yamuksa, keserin dibi yamuksa vurursun vurursun çivi eğrilir. Tövbe yâ Rabbi, fesubhanallah yine eğildi. Doğrultursun, bir daha vurursun, yine yamulur. Senin keserin dibi yamuk. Vurunca yamultuyor çiviği. Bunu marangozlar bilir bu işi, herkes bilir yani. Testere eğri. Buradan kesmeye başlarsın, bakarsın yamulmuş. Neden? Bu testere kıvrılmış da hocam, biraz düzeltti bunun sahibi ama tam da düzelmemiş. Keserken işte böyle bu tahtayı 20 santimlik tahtada köşede 1,5 santim fark yapar. Neden? Bozuk.

Allah insanı akl-ı selîmden ayırmasın. Yani akıl hastalıksız bir akıl olsun. Hastalıksız bir akıl oldu mu gerçekleri anlar. Hastalıksız, salim bir akıl kâfirde olsa söylediğin zaman gerçeği kabul eder, imana gelir. Ama anadan babadan müslüman olan bir insanın sağlam bir aklı yoksa ayağı kayar gider, yamulur. Zıpırlaşır, çığırından çıkar gider. Allah doğru düzgün akıldan ayırmasın.

c. Peygamberimizin Geleceğinin Önceden Bilinmesi

Dinimiz hak dindir. Ne mutlu bize ki Allah Teâlâ hazretlerinin razı olduğu din üzeriz. Allah'ı biliyoruz, O'na kulluk etmeye gayret ediyoruz. Sonra, bir de Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ elhamdülillah bizim peygamberimiz, ne mutlu bize ki bütün peygamberlerin serveri, seyyidi. Eşrefi'l-mürselîn; bütün peygamberlerin en şerefli. Sâhib-i makâm-ı Mahmûd; cennetin en yüksek makamı olan makâm-ı Mahmûd'un, o tahtın üstüne oturacak, Allah tarafından oraya, o makama çıkartılacak en sevgili kulu Allah'ın. En sevgili kulu. Seyyid-i veled-i Âdem; Âdem *aleyhisselam*'ın tüm evlatlarının en asili, efendisi. O Peygamber'e ümmet olmuşuz elhamdülillah. Eski peygamberler adını duyarlardı âhir zaman peygamberi gelecek diye. Evsâfını duyarlardı. "Keşke ne olaydı, âhir zamanda doğsaydık da şu Peygamber'e ümmet olsaydık!" derlerdi.

Peygamber Efendimiz'in geleceğini önceden biliyorlar mıydı evvelki peygamberler hocam?

Evet biliyorlardı.

E nasıl olur bu iş?

Çok basit. Her şeyi bilen, her şeyi takdir eyleyen, mukadderâtın yazılarını yazan Cenâb-ı Hak âhir zamanda âhir zaman Peygamberi Muhammed-i Mustafâ diye bir peygamber göndereceğini bildiği için Âdem atamıza bile bildirmiş, senin soyundan Muhammed diye bir Peygamber getireceğim [diye]. O bile biliyor. Ooo kaç bin yıl önceden. Musa *aleyhisselam* da biliyor. Tevrat'ta da var. Ümmet-i Muhammed'in hâli ve şanı, evsâfı ve faziletleri Tevrat'ta da anlatılmış, İncil'de de.

“Hocam bu nasıl olur? Düşünerek konuş. İncil Hz. İsa'ya indirilmişti. Hz. İsa da Peygamber Efendimiz'den 500 bilmem ne kadar sene önce dünyada bulunmuş. Nasıl Peygamber Efendimiz'den bahseder?”

İstersen İncil'den o âyetleri göstereyim, istersen papazlardan o âyetleri okuyup müslüman olanların isimlerini sana söyleyeyim, istersen evvelce papazken, piskoposken haham iken müslüman olmuş olup da bu konuda kitap yazmış insanların kitaplarının isimlerini sana vereyim; oku. Bu bilinen bir şey. Hem de Kur'ân-ı Kerîm'in âyetlerinde de bunun

böyle olduğunu senin inandığın Kur'ân-ı Kerîm'in âyetleri de açıklıyor. Zaten o kitaplarda da bu bilgiler var.

Onlar da Peygamber Efendimiz daha Peygamber olmadan evvel âhir zaman peygamberi Arabistan tarafında çıkacak diye beklemiyorlar mıydı?

Bekliyorlardı.

Nerden anlarız bunu?

Peygamber Efendimiz'in gelmesinden önceki devredeki İncil'e, hıristiyanlara ait, yahudilere ait kitaplara bak, orada öyle bir şeyin beklendiğini göreceksin. Gelecek diye bekliyorlar. Hatta Hicaz'daki yahudiler Mekke'li, Medineli Araplara diyorlardı ki: "Siz putlara tapıyorsunuz. Sizin bu yolunuz yanlış. Âhir zaman peygamberi gelecek. Biz onunla, onun hizmetinde sizin bu putların hepsini kıracağız." diyorlardı. Medine'de bunu Medine'deki yahudi kabileleri Benî Kurayza, Benî Nadir, Benî Kaynuka. yahudi kabileleri ve kaleleri vardı. Medine'nin biraz uzaklarında, hurma ağaçlarıyla çevrili arazilerde müstahkem kaleleri vardı. Kapıları kapandı mı kimse içeriye giremez. Ben onları gördüm. Yani bana orada işte dediler bu falanca kabilenin, bu

filanca kabilenin kalesi diye, bu gözlerimle gördüm yani.

Onlar Medine'nin Evs ve Hazrec kabilesinin mensuplarına "Siz putperestsiniz, âhir zaman peygamberi gelince biz sizin putları kıracağız." diyorlardı. Peygamber Efendimiz peygamber oldu. Nasip oldu, Medine'ye hicret etti. Medine'ye hicret ettiği zaman şu Allah'ın hikmetli, ibretli işlerine bakın ki Allah o müşriklere iman nasip etti. Peygamber Efendimiz'e has ümmet oldular. "Gel ya Resulallah, biz kendimize, evlatlarımıza, ailelerimize, mallarımıza sahip çıktığımız gibi sana sahip çıkarız. Gel bize Medine'ye, Mekke'de madem böyle sıkıntıdaşın." diye davet ettiler I. Akabe'de, II. Akabe'de, Peygamber Efendimiz'in ümmeti oldular. Yahudiler de Yahudiliklerinde kaldılar. Tek tük içlerinden yahudi alimlerinden müslüman olanlar oldu. Ötekiler olmadı. Bu sefer müşrikler onlara soruyorlardı, tarih kitapları yazıyor bunları.

"Ya siz âhir zaman peygamberi gelecek, biz onunla birlik olup da putları kıracağız diye bize söylemiyor muydunuz? Ya 50 yıl önce, 30 yıl önce siz böyle demiyor muydu-

nuz? Şimdi niye inanmıyorsunuz? İşte geldi. Biz inandık, siz niye inanmıyorsunuz?”

Allah kimseyi yamuk, yamuk yamuk duygularla, kinlerle, hasetlerle, beş para etmez dünya menfaatleri için âhiretini satacak durumlara düşürmesin.

Oluyor mu böyle şeyler hocam?

Beş paralık dünya, iki paralık dünya için âhiretini satan insanlar oluyor mu?

Hem de akıllara hayret verecek kadar çok oluyor, evet. Bugün de. Hatta müslümanlarda. Hatta ilahiyat fakültesi bitirmiş adam İslâm'da tesettür yok diyebiliyor derin devlette, askeriyeye hoş görünmek için. Veyahut da kendi kanaati, yani şeytan aldatıyor, onu öyle lüzumsuz görüyor belki ama Allah'ın emrettiği şeyi lüzumsuz görmek âciz beşere yakışmaz. Allah'ın hükmünü beğenmemek küfürdür, kâfirliktir. Bak;

Radîtü billâhi rabben ve bi'l-İslâmi dînen.

İslâm'ın din oluşuna razı olmak ne demek?

Ahkâmına tâbiyim demek, ahkâmını seviyorum demek.

Abdest almaktan bir sıkıntın var mı?

Yok, memnunum. Günde kaç defa ayaklarımız dahil yıkanmış oluyor, fena mı oluyor?

Gusülden şikâyetin var mı?

Yok, elhamdülillah bu sayede tepeden tırnağa yıkanıyoruz ikide bir de.

Peki oruçtan şikâyetin var mı?

Ooo, oruç geldi mi, Ramazan geldi mi sağlık buluyoruz. Midemiz rahat ediyor, ciğelimiz rahat ediyor karaciğelimiz. Dinleniyor. Elhamdülillah memnunuz. Her şeyi güzel. Her şeyi güzel. Her hükmü Cenâb-ı Hakk'ın, bizim lehimize, anlayana. Anlayan için İslâm'ın her hükmü güzel. Hem de senin lehine, senin için, sana faydalı.

Allah İslâm'ı niye göndermiş? Cenâb-ı Hakk'ın bir şeye ihtiyacı var mı?

Yok.

Allah İslâm'ı niye göndermiş?

İnsanlara doğru yolu göstermek, iki cihanda mutlu olsunlar diye, mutluluklarını sağlamak için. Hem dünyada hem âhirette mutlu olsunlar diye. Böyle kavgayla, birbirlerini keserek, birbirlerini soyarak, birbirlerine zulmederek yaşamasınlar diye. Zulüm olmasın diye, haksızlık olmasın diye. Bu kadar kesin.

Radîtü billâhi rabben. Rabbimizin Allah olduğunu biliyoruz ve son derece hoşnuduz bu vaziyetten, bu hâlimizden. Çok mutluyuz elhamdülillah, müslüman olduğumuzdan çok mutluyuz. İslâm'ın dinimiz olduğuna hamd ü senâlar olsun. Çok şükür olsun. Muhammed-i Mustafâ'nın da âhir zaman peygamberi, peygamberlerin serveri, server-i kâinat, eşref-i mâhlukât Muhammed-i Mustafâ Efendimiz'in de ümmeti olduğumuza çok memnunuz. Çok büyük devlet, nimet ve saadet, elhamdülillah. Hah bunları hoşnutlukla anlayıp, kavrayıp bu nimetlerin böyle nimet olduğunu anlayıp da düşünen insan imanın lezzetini tatmıştır. Allah'ı biliyor, İslâm'ın kıymetini biliyor, Peygamber Efendimiz'i seviyor; işte imanın lezzetini tatmış olan insan budur. Allah bizi böyle lezzetini imanın kavramış müslümanlardan eylesin, bir.

İkinci hadîs-i şerîf:

«ذَا كُرِّ اللَّهُ فِي الْغَافِلِينَ بِمَنْزِلَةِ الصَّابِرِ فِي الْفَارِّينَ.

طب، عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ.»

Zâkirullâhi fi'l-ğâfilîne bi-menzileti's-sâbiri fi'l-fârrîne.

d. Gafillerin Arasında Durduğu Halde Allah'ı Zikreden Kimsenin Durumu

İbn Mesûd *radiyallahu anh'ten* bu ibaresi kısa hadîs-i şerîf. Ne buyuruyor Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz?

Zâkirullâhi fi'l-ğâfilîne. "Gafillerin arasında durduğu hâlde onlar gibi gafil olmayıp da Allah'ı zikreden kimse..."

Adamlar oh, at papazı ver kızı. Çat pat zar, tavla, domino, bilmem bilardo sopası, masası bilmem ne. Sigaralar dumanlar. Haha-ha kikiki, üüü, gaflet. Gaflet. Cahillik içinde yaşıyor. Kahve öyle, çarşı öyle, köy öyle, kasaba öyle... Adamlar hiç idraki yok, gafil adamlar. Ne âyet bilirler, ne âhîret bilirler, ne Kur'an'ın ahkâmından haberleri var, ne başlarına gelecek felaketlerden haberleri var. Yaptıklarının günah olduğundan haberdar değiller, kaçırdıkları mübarek gecelerin, günlerin faziletleriyle neler kaçırdıklarının farkında değiller. Gafil. Tamam. Bu gafillerin arasında Allah'ı zikreden, anan, hatırlayan bir kimse çok kıymetli. Gafillerin arasında onlara uymamış, bozulmamış duruyor. Ortam bozuk, adam sağlam içinde. Bu neye benzer?

Bi-menzileti's-sâbiri fi'l-fârrîne. "Savaşta düşmandan kaçan ödleğ ve korkaklar kaçarken bu Allah rızası için çarpışmaya sabır edip devam eden sebatlı insan gibidir."

Neden? Neden bu benzetme böyle?

Çünkü Allahı zikrettiği zaman tabii o cahillerin arasında tepki görüyor. Kimse beğenmiyor, kızıyor. Aleyhinde dedikodu yapıyor. "Ha o hoca mı? Aman Allah! Ha onun ihvanı mı? Allah Allah Allah! Aman!" bilmem ne filan kızıyorlar. "Ha o sakallı mı? Bırak ya bu devirde öyle şey olur mu? Ha şu kadın mı? Ha niye örtüyor başını? Hay Allah'ım yâ Rabbi! Herhâlde başında kellik var da ondan örtüyor."

Bizim bir arkadaşımız vardı Ankara'da. Gittik. Tanıştığımız ikinci müslüman aile. Şuurlu. Adam da şuurlu, hanımı da şuurlu. Muhabbet çok iyi oldu aramızda. Bir biz onlara gidiyoruz, bir onlar bize geliyor. Böyle ailece ziyaretler filan oluyor. Adam müslüman, şuurlu. Hanımı da müslüman. O anlattı. Hocam dedi, biz buraya -ben tabii 60'ta gittim Ankara'ya.- "Biz 50'li senelerde buradaydık. O zaman koca Ankara'da başörtülü kadın parmakla gösterilecek kadar azdı. Bizim ha-

nım da başörtülüler arasındaydı.” dedi, şey anlatıyor, o tanıştığımız aile. Bir keresinde yaşlı bir kadın bunların evine hoşgeldine gelmiş. Hanım, bunlara mahallemize taşındınız, hoşgeldiniz diye gelmiş. Yaşlı kadın. Kadın kadına tabii bunlar. E içerde bir de bakmış ki bizim bu arkadaşın hanımının saçları hem gür, hem sağlıklı, hem yakışıklı. Şöyle bir de bakmış ki ipek gibi. Ne derler? Samur gibi saç. Çok güzel. “A kızım” demiş, yaşlı da kadın. “A kızım, ne kadar güzel saçların var!” demiş. Eh elhamdülillah, tabii Cenâb-ı Hak yaratmış. Çok güzel, pekala. Ne kadar güzel saçların var.

“E öyleyse kızım niye başını örtüyorsun? Ben de sandım senin başın örtülü görünce seni, başın kel de ondan örtüyorsun sandım. Bak ne kadar güzelmiş saçların kızım, niye örtüyorsun?” Demiş, “Yoksa kocan mı zorluyor seni? O yobaz kocan mı zorluyor yoksa seni öyle baş örtmeye?”

Yok demiş, ne münasebet. Ben Allah’tan korktuğum için, Allah’ın emri olduğu için örtüyorum demiş. Fakat yani Merih’te değil Ankara’da. Ankara’da. Müslüman Türkiye’nin bir şehri. Yani kadın da yaşlı.

Bu kadar mı gafil olur insan ya! Yani başörtüsü ille başı kel insanlar başının keli görünmesin diye mi başına örtüyor bu örtüyü? Bu sebeple mi örtüyor?

A dangalak kadın, senin anan ondan mı örtüyordu?

Zübeyde Hanım ondan mı örtüyordu?

Zübeyde Hanım deyince zınk diye dururlar. Zübeyde Hanım z harf ile olduğundan sen Zübeyde Hanım dedin mi, o zaman zınk diye dururlar. Z harfi çünkü. Zübeyde. Zınk diye durdurur.

O niye örtüyordu? Kel olduğundan mı?

Hadi bakalım ona da kel de. Ona diyemez. Zınk. Çünkü Zübeyde diye başlıyor.

Senin anan, senin nenen başı örtülü değil miydi?

Ben ilkokuldayken köye gittim Çanakka-
le'ye İstanbul'dan. Hiç de farkında değilim.
Bizim köyde ne demişler bana? Şuna bak de-
mişler, şehre gitti de demişler, sokakta başı
açık geziyor, ne kadar ayıp demişler. Beni, ya
ben erkek çocuğuyum, kız değilim ben. Erkek
çocuğuyum, büyük de değilim. Hele hele bir
adam böyle bir başı açık gezsün böyle şapka-
sız, üüü, daha büyük laf olur. Ben ilkokul

talebesiyim, belki de ortaokul talebesiyim. Hadi diyelim iki sene üç sene daha fazla. Ve hiç de farkında değilim. Hakikaten şehirde öyle. Okulda bazen müdürün şeyi tutardı, kuralları uygulaması. O zaman kapıda dururdu. Okul şapkaları vardı eksiden. Onları giymeyenleri kapıdan döndürürdü, gidin şapkamızı alın gelin derdi. Şapkamız vardı şöyle şeyli, onunla giderdik. Ama çok kere de acıtır burasını ya insanın. Yani şimdi bak bu sarık ne kadar rahat. Elastikî bu, yani esnek. Ötekisi buraya böyle oturur, acıtır kafasını insanın. Sert kenarı, çünkü şey gibi çanak gibi, tencere gibi. Oturdu mu oturuyor. Benim oraya şapkasız gitmeme, gezmeme takılmış bizim köylüler, aleyhimde konuşmuşlar. Şuna bak demişler, utanmadan başı açık geziyor demişler.

Ya bu kadın hiç mi bilmiyor babasını, anasını, nenesini, dedesini? Yani Anadolu'da hiç gezmedi mi? Evet, Ankara'da belki öyle olur ama Adana'ya gidiver. Veyahut Anadolu'nun bir başka kasabasına git, her yerde görürsün. Konya'ya git. 256 kilometre Ankara'dan. Konya'da çarşaf vardır. Erzurum'a git. Çarşaf vardır. İhram, böyle yün sararlar.

“Ah ne kadar güzel saçların var ya, ben de demiş senin başında, saçında bir kellik var da ondan örtüyorsun sandım. Kocan mı zorluyor?” demiş. Kocasını filan zorlamıyor. Allah kadınların güzelliklerini teşhir etmemelerini emrediyor.

﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾

*Ve lâ yübdîne zînetühünne.*³

Güzelliklerini açmaz bir müslüman kadın. Örter. Yani kıymetli malın türlü türlü muhafazalar içinde olduğu gibi, ucuz malın da işportaya döküldüğü gibi. İslâm örtünmeyi emrediyor. Kadınların güzelliklerini teşhir etmemelerini ancak mahremlerine gösterebileceklerini, başkalarına kapatmalarını emrediyor. Peygamber Efendimiz’in zamanında hele hele... Peygamber Efendimiz’in zamanında iş nasıldı? Gel sana anlatayım da otur şapa. Kızıldeniz’de rotayı bilmezse Şap Denizi orası, Şap’a oturur gemiler. Kaptan o zaman şey yapamaz, Şap’a oturur. Anlatayım da Peygamber Efendimiz’in zamanında.

³ 24/Nür, 31

Peygamber Efendimiz'in zamanında kadın erkeğin olduğu yere gitmezdi. Ayrı. Hatta Peygamber Efendimiz'in hanımlarına bir şey sorup, bir şey alıp verecekleri zaman sahâbe-i kirâm, perde arkasından konuşmalarını alıp vermelerini Kur'ân-ı Kerîm emrediyor. İslâm'ın emri bu. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz yanındaki ashabından mübarek, melek gibi insanlardan birkaç kişiyle kızı Fâtımatü'z-Zehrâ'nın evine giderken... Kızı Fâtımatü'z-Zehrâ cennetlik hatunlardandır. Kesin cennetliklerdendir. Cennetlik olduğu belirlenmiş olan hanımlardandır. Fatıma anamız cennetlik, Peygamber Efendimiz peygamberlerin serveri, cennetliklerin en önde geleni. Sahâbe-i kirâm da Peygamber Efendimiz'in mübarek ashabı, onlar da cennetlik. Peygamber Efendimiz Fatıma anamızın evine yaklaştığı zaman dedi ki; "Yâ Fatıma perdenin arkasına geç, yanımda misafirler var." dedi. Babasıyla geliyor misafirler, Fatıma anamıza perdenin arkasına geç diyor Peygamber Efendimiz. "Nasılsa ben varım yanlarında, bunlar adam yemez ki!" gibi bir mantık ileri sürülmüyor.

Şimdi biz Ankara'da böyle tesettürlü hareket ediyoruz. Karşımıza da, karşı eve de bir yamuk kadın geldi. Çaçaron da bir şey, yani çenesi çalışan da bir kimse. Ama yamuk. Her şeyi yamuk. Delikanlıyı çağırıyor balkonun altına. Bize de laf çakıştırırcasına bize, karşı komşuyuz, manzarayı görüyoruz. "Gel gel kardeşim, biz adam yemeyiz." diyor. Delikanlıyı öyle çağırıyor şeyine. Yani biz tesettürlüüz, bu laf bize, bu taşı bize atıyor. Yani ne olacakmış, yani o adam yemezmiş, bu da kadın yemezmiş. Yamyam değillermiş yani. Onun için gel gel diyor. Yamuk yamuk da bize şey yapıyor. Sonra tabii işin sonunda kocası buna bir meydan dayağı çekti herkesin gözü önünde. "Yapma ya, komşulara rezil olduk!" diyor. Allah bak nasıl rezil ediyor. Şöyle şu odanın şurası kadar, öyle somya konulacak kadar uzun, geniş balkonda sokağa karşı kocası bunu evire çevire bir dövmeye başladı. Ama yamuk bir işinden dolayı böyle. Ondan sonra rezil olduk bütün mahalleye vurma diyor. E yaptırıyor Allah, yani ettiğinin cezasını verdiriyor.

İslâm'da öyle biz adam yeriz, biz adam yemeyiz hikayesi yok. Saz şairi sazını doğru görüyor. Diyor, şeytan bunun neresinde?

İçinde mi dışında mı püskülünün ucunda mı?

Şeytan bunun neresinde?

Dımbırdımbırdımbırdımbırdımbırdımbır-
dımbırdımbır.

Şeytan bunun neresinde?

Sen şeytanı göremezsin ki. Şeytan bir ke-
re senin içinde. Kesin. Sana bu lafları şeytan
söylettiriyor. Çalgının münafıklık uyandırdığı-
nı Peygamber Efendimiz söylüyor. Münafıklık
uyandırır ne demek? Şehevî duyguları tahrik
eder. İnsanı işte olmadık işlere sürükler. Nef-
si kabartır. Bunu böyle hadis söylüyor, hoca
kendisi söylemiyor ki. Hocalar bunu söyleyen
hocalara düşman oluyor. Geniş fikirliymiş
onlar. Onların kafaları çok genişmiş, kazan-
dan daha geniş. Öyle çok geniş kafalı. Hoca-
ları dar kafalı buluyorlar. Hocaların kafası
nihayet 60 numaraya kadar, 62 numaraya
kadar filan ama onlarınki kazan kadar, koca-
man. Havsalaları filan geniş. Ne olurmuş,
şeytan bunun neresindeymiş.

Sen şeytanı görüyor musun?

Şeytan senin içinde, senin yanında. Senin evinde. Senin aklında. Her tarafın şeytan senin.

Şeytan bunun neresinde?

Püskülünün ucunda mı?

İçinde mi dışında mı?

İçi kovuk ya, alay ediyor. Bir de alay ediyor. Vaizlere çatmak, böyle softalara çatmak moda. Çatmak aydınlık alameti. Hakkı söylemek, âyet ve hadisi söylemek de softalık alameti. Softalar da her yerde gözden düşük insanlar, hücumu uğrayan insanlar. Vur. Al eline sopayı bir de sen vur. Sen de vur, sen de vur. Neden? Herkes vuruyor zaten. Bir de sen vur. Ne söylüyor bu adam, kendiliğinden bir şey mi uyduruyor? Yok bu adam çok sert ya. Onu yapma diyor bunu yapma diyor. İçki içiyoruz, içme diyor. Hoppala. Akşamleyin bir kadeh içmeyecek miyiz?

Bizim fakültede profesör olmuş. İlahiyat fakültesinde profesör olmuş adam. Münakaşa ediyoruz karşılıklı. Şimdi beni münakaşada yenmek için misal veriyor. Diyor ki; bak Esad bey diyor. Aziz kardeşim diyor. Yaşça benden büyük. Yani şimdi ben mesela Ramazan bayramında bir arkadaşımın [diyor.] Ramazan

deyince benim hı diyeceğimi sanıyor. Ramazan müslümanların ayı ya, oruç tutma zamanı ya. Ramazan bayramı da müslümanların bayramı ya. “Şimdi ben Ramazan bayramında arkadaşımın bayramını tebrike gittim.” diyor. “O da bana küçük bir kadeh içinde bir likör ikram etti, yani bunu da mı içmeyeceğim kardeşim?” diyor. Yenecek beni yani, misal veriyor. Bununla beni tuşa getirecek, sırtımı yere bastırarak. İlahiyat fakültesinde profesör. Yani onun anlatış tarzına göre çok tabii. Yani bayramda arkadaşı ikram edince likör içilir sanki. Böyle düşünüyor. Halbuki Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* sahih hadîs-i şerîflerde buyuruyor ki:

Herhangi bir madde insanın aklını alıp da sarhoşluk veriyorsa haramdır. İster içki olsun, içilecek cinsten mâî olsun; ister katı olsun, yenilecek, afyon gibi. İster duman olsun, koklanınca. Aklını alan her şey haram, bir.

Çok içildiği zaman sarhoş eden bir şeyi az içerse bir insan? Çünkü likör kadehleri küçük oluyor. Şarap kadehleri büyük oluyor. Bira kadehleri fıçı kadar oluyor. Kocaman oluyor. Çok büyük oluyor bira kadehleri. Yani bira kadehine likörü doldurmaya kalksa, üç

tane likör şişesini boşaltsa dolmaz. Likör şöyle küçük oluyor. Şimdi çoğu sarhoş eden bir içkinin azını içebilir mi bir insan? Hayır. Damlası bile yalayamaz. Neden? Çoğu haram olan bir şeyin, bir maddenin azı da haramdır diyor Peygamber Efendimiz. Yani şu kadara kadar içebilirsiniz demiyor. O da diyor ki -bilmiyor tabii- bir kadehçik de mi içmeyeceğiz. Akşamleyin yani bir kadeh atıversek ne olur? Fazla sarhoş olmayacağım diyor. Sallanacak, arabayı sağa sola vuracak kadar sarhoş olmayacağım. Bir kadeh atsam olmaz mı diyor mesela. Olmaz.

“Ha olmaz mı diyorsun? Seni yobaz softa seni!” Hadi bu sefer başlıyorlar bize hücumla. Ben bir şey demiyorum ki, Peygamber Efendimiz olmaz diyor. Peygamber Efendimiz olmaz diyor *sallallahu aleyhi ve sellem*.

“Gösterebilir misin?”

Yüz tane gösteririm. Bin tane kitap da gösteririm. Hemen buracıkta açar gösteririm. Tırt, arkasından bakarım, yerini bulurum. Hemen istediğin kadar hadis okurum sana. E millet hakkı söyleyene kızıyor. Tutturmuş bir yamuk yol. Ya sen bu içkinin niye avukatlığını yapıyorsun? Bu içki arabayı çarptırıyor. İn-

sanları katil yapıyor. Adamın sıhhatini bozuyor. Siroz edip öldürüyor. Senin düşmanı olman lazım. Senin atanı bu hastalık öldürmedi mi? Öldürmedi mi? Sana söylüyorum, televizyonun içindeki. O bakacak şimdi, o şimdi hocca bizi nereden gördü, niye söylüyor. Ona söylüyorum. Senin atanı bu öldürmedi mi? Düşman olman lazım. Atasını öldürenin düşmanı olması lazım dadası. Atasının dadası.

Evet, gafillerin içinde Allah'ı zikreden, savaştan kaçan korkak, ödle, hainlerin arasında kahramanca kaçmayıp da düşmanın karşısında çarpışan erkek gibidir, er kişi, mert kişi gibidir. Çünkü her yerden hücum oluyor. Gafillerin hepsi ben gafilim demiyor, zâkire çatıyor herkes. Adam tesbihten haberi yok, ondan sonra tesbih çekene kızıyor. E Kur'ân-ı Kerîm'de Allah çok zikredin diyor. Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'ın tesbihi varmış. Ne kadarlık? İki bin taneli. Her akşam onu çekmeden yatmazmış Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*. Sahabeden. İki binlik, herhâlde böyle katladığı zaman bin oluyor. Başka türlü hesapları var demek ki, iki binlik yapmış, tesbihi vardı. Tesbih bid'at değil. Sahabenin yaptığı bir şey. Kimisi de hurma çekirdekleri-

ni çömleğe koyarlardı, onunla sayarlardı. Kimisi de çakıl taşlarından sayarlardı. Hani hatm-i hâce taşları var ya onun gibi. Ama bir usulle yaparlardı. Demek ki bid'at değil.

Adam tesbihe kızıyor. Otuz üçlük tesbihe az kızıyor, doksan dokuzluk tesbihe daha çok kızıyor. Görünce hemen bir müstehzi gülüyor. Eline bir bakıyor, doksan dokuzluk mu tesbih. Arkaya yaslanıyor gülüyor, “Tamam, şimdi bir softa yakaladım, şuna bir çatayım, bir alay edeyim.” gibilerden. Ne var? doksan dokuzluk tesbih. Benim tanıdıklarım var, şuradan tesbihini çektiği zaman çıkıyor Allah'ım, çıkıyor, çıkıyor, çıkıyor bitmiyor. Binlik tesbih taşıyanlar var. Onları görse ne diyecek. Kelime bulamaz. Bize bütün kelimeleri harcadığı için ona kelime bulamaz. Hepsi bize harcandı. Ona söyleyecek söz bulamaz artık.

Ve üçüncü hadîs-i şerîf İbn Mesud *radiyallahu anh*'ten. Bu da kusuruma bakmayın, bizim için önemli olduğundan okuyacağım. Siz de buraya gelmeyenlere lisân-ı münâsible özür dileyerek anlatın. Kusura bakmayın kardeşim ama deyin. Tatlı bir şekilde anlatın.

Abdullah b. Mesud *radiyallahu anh*'ten bu Kur'an'ı çok iyi bilen sahabi. Kur'an'daki

maharetiyle, uzmanlığıyla tanınmış sahabi bu İbn Mesud. O anlatmış ki... Rivayet edenler kim? Ahmed b. Hanbel, Hanbelî mezhebinin imamı, büyük hadis alimi. İmam Buhârî, İmam Müslim, İmam Neseî, İmam İbn Mâce. Oh kaynaklar sağlam.

Niye bu kaynakların... Alınan kaynak menba'. Kaynak deyince başka şey de geliyor akla böyle, oksijen kaynağı, bilmem elektrik kaynağı. Kaynak. Menba'. Aldığı yer. Ana. Menba'. Çıkış yeri. Kaynakları, menba'ı, alındığı yer bu hadisi zikreden yer sağlam diyorum.

Niye diyorum?

Çünkü bu zamanın cahilleri bir şey öğrenmişler. Sen bir şey söyledin de onun hoşuna gitmedi mi ne bu diyor. Hadis diyorsun, hadîs-i şerîf Peygamber Efendimiz'in.

“Ne mâlum?”

Fesubhanallah.

“Kaynakları ne?”

Kaynakları Buhârî. İşte buyur Ahmed b. Hanbel. Bu Regaip gecesi münasebetiyle e-mail atmış birisi. Yapmayın etmeyin, böyle bid'at işleri işlemeyin diye. Ya hadîs-i şerîf var. Recebin ilk gecesiyle ilgili kaç tane hadis

var. Bir şeyden anlamaz, Arapça bilmez. Oradan buradan duyduğu iki üç lafı alıyor. Biz ibadet ediyoruz, bizim ibadetimizi engelleyecek yani Receb-i Şerîf'in mübarek bir ay olduğu kesin. İlk günü mübarek olduğu kesin. Bizim onu değerlendirmemizi, o akşam ibadet yapmamızı engellemeye çalışıyor. Yaptığı iş de bu yani. Hani bir şerri engellemek değil de bir ibadet yapacak insanları engellemeye çalışıyor bilmeden.

Hah işte tamam. Kaynakları sağlam. Dinle şimdi bak. Ona söylüyorum. Yani şunun içindekine, şu aletin içindekine. Size değil. Çünkü bunlar böyle şeye alınıyor, kayda alınıyor. Sonra bir yerde, biz âhirete göçeceğiz belki, ondan sonra yine bunlar şey olacak. Ya bir Esad hoca vardı. O bir vaaz vermişti bir yerde diyecekler. Takın bakalım dinleyelim diyecekler. Kimisinin hoşuna gidecek, dua edecek. Allah rahmet eylesin diyecek filan.

e. Sabaha Kadar Uyumak

«ذَٰكَ رَجُلٌ بَالَ الشَّيْطَانَ فِي أُذُنَيْهِ، أَوْ قَالَ: فِي أُذُنِهِ.»

حم، خ، م، ن، ه عن ابن مسعود قال: ذكر عند النبي

عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ رَجُلٌ نَامَ لَيْلَهُ، حَتَّى أَصْبَحَ.

قَالَ: ... فَذَكَرَهُ.»

Zâke racülün bâle's-şeytânü fî üzüneyhi ev kâle fî üzünühi. Kâle zükira inde'n-Nebiyyi aleyhi's-salâtü ve's-selâmü racülün nâme leylehû hattâ esbeha.

Zâke mine's-şeytâni. Zâke racülün bâle's-şeytanü fi üzünühi.

Hadîs-i şerîf bu. Yukarıdakiyle karıştırmışım. Karıştırmayayım. Bir daha okuyorum.

Zâke racülün bâle's-şeytânü fî üzüneyhi.

Peygamber Efendimiz'e demişler ki: “Ya Resulallah, adamın birisi bütün gece uyumuş da, sabaha kadar uyumuş hem de.” E ne olur sabaha kadar uyursa? Herkes gece yattı mı sabaha kadar uyumuyor mu bizim bu zamanımızda? Bak ne diyor Arapçasında;

Racülün nâme leylehû. “Bir adam ki gecesinde uyumuş.” *Hattâ esbeha.* “Sabah oluncaya kadar uyumuş.” Bu devirde herkesin yaptığı iş değil mi bu? Gece yatıyor, sabaha kadar uyumuyor mu herkes? Uyuyor. O adamı söylemişler, bir adam böyle yaptı demişler de Peygamber Efendimiz ne buyurmuş, Allah'ın

Resulü. Peygamberlerin serveri. Habibullah. Allah'ın sevgilisi. Peygamber Efendimiz Habibullah, Allah'ın sevgili kulu. En sevgili kulu yani. Sevgili Muhammed-i Mustafâ'sı.

Zâke racülün. "O bir adam ki, o uyuyan adam. O bir adammış ki." *Bâle's-şeytânü fî üzüneyhi.* "Kulağına şeytan işemiş, bevletmiş demek ki." Allah bize Cenâb-ı Hakk'ı bilen, ona güzel kulluk eden, sağlam iman sahibi, aklını hayra kullanan, hayırlı yolda kullanan insanlardan eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21 Şa'bân 1420 / 30.11.1999

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'A PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

